

Teie 18.02.2026 nr 6-3/258

Häädemeeste Vallavalitsus
haademeeste@haademeeste.ee

Meie 18.03.2026 nr 13-3/621-2

Pargi tee 1
Uulu küla, Häädemeeste vald, 86502,
Pärnu maakond

Vastus pöördumisele

Täname Teid 18.02.2026 kirjaga nr 6-3/258 esitatud seisukohtade ja ettepanekute eest seoses Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu (edaspidi REP) trassikoridoride alternatiivide hindamisega.

REPi koostamisel on lähtutud planeerimisseadusest ning planeeringu lähteseisukohtades ja mõjude hindamise programmi dokumendis kokkulepitud põhimõtetest. Trassialternatiivide kujundamisel ja hindamisel arvestati samaaegselt looduskeskkonna kriteeriume, tehnilisi tingimusi, sotsiaalseid ja majanduslikke aspekte, kultuuriväärtusi ning olemasolevat ja kavandatavat taristut. Alternatiivide hindamiseks koostati mitmed eksperthinnangud (sh linnustik, kalastik ja kalandus, taimestik, loomastik, käsitiivalised, rohevõrgustik, Natura hindamine, geoloogia ja arheoloogia, sotsiaalmajanduslik keskkond, elektronmagnetväli ning planeeringute analüüs), mille eesmärk oli tuvastada võimalikud välistavad asjaolud ning anda alternatiividele võrdlev hinnang. Samuti rõhutame, et olete oma kirjas tuginenud materjalidele, mida planeeringu edasises protsessis on oluliselt täiendatud (nt lisandunud on Natura täiemahuline hindamine, täpsustatud on raadatavate hektarite hulka lähtuvalt eskiisprojektist, täpsustatud on eksperthinnanguid vastavalt korrigeeritud lahendusele jms). Seega on mitmed kaalutlused ja mõjud täpsustunud ning ülevaate nendest saab lõplikust KSH aruandest, mille esitame arvamuse andmiseks ka Häädemeeste vallale.

Teete oma kirjas ettepaneku võtta uuesti trassialternatiivina arutellu Pärnu suund või alternatiivselt lõpetada käimasolev riigi eriplaneering. Selgitame, et Pärnu (Sindi) suunalise alternatiivi väljalangemisel osutus määravaks Tartu Ülikooli Eesti mereinstituudi ekspertide koostatud kalastiku ja kalanduse eksperthinnang (leitav siin: [Kalastiku hinnang](#)), mille kohaselt oleks merekaabli rajamisel pikalt läbi tundliku Pärnu lahe kaasnenud eeldatavalt oluline negatiivne mõju kalastikule, sealhulgas Liivi lahe olulistele räime kudemisaladele. Mõju oleks eeldatavasti ulatuslik ja pikaajaline ning potentsiaalselt ka piiriülene, samuti puuduksid realistlikud leevendus- ja kompensatsioonimeetmed. Eksperthinnangus on välja toodud, et mõju kalastikule Pärnu lahes tuleb käsitleda seega välistava asjaoluna. Ka Teie kirjas on viidatud, et Pärnu lahte pikalt läbiva merekaabli rajamisega kaasnevat mõju kalastikule ei ole tõenäoliselt võimalik leevendada ega kompenseerida.

Toote oma kirjas veel välja, et tuleb leida sõltumatu ekspert, kes koostab (sarnaselt Eesti Ornitoloogiaühingu poolt koostatud linnustiku leevendusmeetmete ja ehitusjärgse seire ettepanekutele) ka Pärnu suunal kalastiku leevendusmeetmed. Selgitame, et olukorras,

kus pädevad eksperdid on mõju kalastikule ja kalandusele Pärnu suunalise trassialternatiivil hinnanud ulatuslikuks, sh piiriüleseks, pikaajaliseks ja tõenäoliselt leevendamatuks ning käsitletud seda välistava asjaoluna, ei ole põhjendatud suunata täiendavat menetluslikku ressursi leevendusmeetmete väljatöötamisse lahenduse jaoks, mis on osutunud välistatuks.

Täna on REPi koostamine jõudnud etappi, kus on hinnatud eskiislahenduse kohaseid trassialternatiive ja olulise negatiivse mõju ilmnemisel on väljapakutud vajalikud keskkonnameetmed. Mõjude analüüs ja hindamistulemused, sh väljatöötatud keskkonnameetmed on esitatud mõjude hindamise aruandes. Linnustikule avalduvate mõjude hindamisel ei tuvastatud trassialternatiive välistavaid asjaolusid (nagu seda tuvastati kalastiku ja kalanduse puhul Pärnu suunal) ning kaasnevad mõjud on leevendatavad, mida on ka mõjude hindamisel arvestatud. Nende hulka kuuluvad näiteks liinide markeerimine lindudele olulistest liikumis- ja rändealades, metsise elupaikade sidususe tagamiseks sobivate ülepääsulahenduste kavandamine (nn metsise ökoduktide loomine) ning tööde teostamisel ajalisel piirangul. Vastav leevendusmeetmete rakendamise vajadus on ära märgitud ka mõjude hindamise aruandes rohevõrgustiku mõjusid käsitlevas peatükis.

Olete oma kirjas toonud välja, et 2025. a koostatud rohevõrgustiku analüüs keskendub peamiselt ulukitele ning seetõttu ei ole analüüs piisav alternatiivide hindamiseks. Selgitame, et rohevõrgustiku analüüs on üks osa looduskeskkonna mõjude hindamisest ning selle eesmärk on hinnata trassikoridoride paiknemist rohevõrgustiku tugialade ja koridoride suhtes ning võimalikku mõju rohevõrgustiku sidususele. Analüüs keskendub rohevõrgustiku toimimisele ja selle osade omavahelistele seostele maastikus. Erinevate elustikurühmade mõjusid hinnatakse REPis eraldi eksperthinnangutes (nt linnustik, käsitiivalised, loomastik ja taimestik), mille tulemused on koondatud mõjude hindamise aruandes.

Rohevõrgustiku käsitus REPis on toimunud kaheetapiliselt. Planeerimisprotsessi varasemas etapis hinnati esialgsete trassikoridoride paiknemist rohevõrgustiku suhtes üldisel tasemel ning võrreldi alternatiivide kattuvust rohevõrgustiku tugialade ja koridoridega. Pärast põhisuuna valikut on koostatud täpsustatud rohevõrgustiku hinnang Kilingi-Nõmme suuna alternatiividele, kus hinnati trassi mõju juba konkreetsemate eskiislahenduste põhjal ning käsitleti ka võimalikke leevendusmeetmeid (nt tundlikes lõikudes maakaabli rajamisel suundpuurimise kasutamine, mastide paigutuse optimeerimine, raadamistööde ajastamine lindude pesitsusperioodi väliselt, liini markeerimine, metsiste elupaikade sidususe tagamine nn ökoduktide rajamise näol).

Oma kirjas rõhutate vajadust hinnata elektriliini koosmõju teiste taristuprojektidega ning viidatud on maakonna tasandi rohevõrgustiku toimimise tingimustele, mille kohaselt peaks looduslike alade osatähtsus rohevõrgu tuumaladel jääma vähemalt 90% ning koridorides vähemalt 70% tasemele. Kinnitame, et kumulatiivseid mõjusid on käsitletud REPi mõjude hindamise käigus erinevate keskkonnavaldkondade koosmõjus. Lisaks eelnevalt mainitule on rohevõrgustiku analüüsis käsitletud ka piirkonna peamisi rohevõrgustiku sidusust mõjutavaid taristuprojekte, sh Rail Baltic raudteed ja Via Baltica maanteed. Teie kirjas viidatud 90%/70% näitajad tulenevad maakonnaplaneeringus rohevõrgustiku toimimise tagamiseks seatud tingimustest. Need suunavad eelkõige maakasutuse planeerimist rohevõrgustiku tugialadel ja koridorides. Siinjuures on oluline mees pidada, et elektriühenduse kavandamisest puudutatud Häädemeeste ja Saarde vallad on valdavalt hajusa asustusega ning rohevõrgustik katab suure osa territooriumist - Häädemeeste valla pindalast moodustab rohevõrgustik ligikaudu 74% ja Saarde valla pindalast umbes 71%. Käesolevas riigi eriplaneeringus on rohevõrgustiku toimimist hinnatud planeeringuga kavandatava trassikoridori paiknemise ja võimaliku mõju kaudu rohevõrgustiku sidususele tuginedes erinevates eksperthinnangutes välja toodud mõjude koostoimele ning leevendusmeetmete rakendatavusele. Hetkel on KSH aruanne täiendamisel, aga esmase ülevaate

mõjust rohevõrgustiku toimimisele saate selle aasta veebruaris tutvustatud aruandest, mis leitav planeeringu kodulehel (link siin: [KSH aruanne veebruar 2026 versioon](#)).

Lisaks märgite oma kirjas, et ühel õhuliini lõigul võrreldavaid alternatiive pole. Selgitame, et teatud lõikudes oli juba alternatiivsete trasside visandamine piiratud looduslike, tehniliste, ruumiliste tingimustega ning võrreldavaid trassivalikuid ei olnud võimalik tagada. Sellistes lõikudes (nr 2 Krundiküla-Viisireiu ja nr 4 Leipste-Kärsuveski alajaam) oligi võimalik visandada vaid üks trassikoridor, mille visandamisel juba välistatigi kõige tundlikumaid alad. Samas on algselt kaalutud rohkemaid alternatiive, sh nt Pärnu suund, mis oli võimalikuks alternatiiviks ka sellele lõigule.

Oma kirjas esitate seisukoha, et asukoha eelvaliku mõju hindamise aruanne on kaldu majanduslike mõjude poole ning jätab arvestamata mõju looduskeskkonnale, sh Natura 2000 linnu- ja loodusaladele. Selgitame, et REPi alternatiivide võrdlus ei põhine üksikute kriteeriumite eelistamisel, vaid nende koondmõju tasakaalustamisel. Majanduslikke ja sotsiaalseid aspekte käsitletakse samaväärsena looduskeskkonna kriteeriumite ja kultuuriväärtustega. Samas näiteks Pärnu suunal välistava asjaolu tuvastamisel on looduskeskkonna kaalutus olnud määrav hoolimata sellest, et sotsiaalsete kriteeriumite lõikes sai see alternatiiv pigem eelistuse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ivari Rannama

Maa- ja ruumipoliitika osakonna juhataja

Lisad:

Anne Martin

+372 5802 3933 anne.martin@mkm.ee